

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Feladós szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — — 12 .
Negyedévre — — — — — 6 .
Egy hóra — — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1902.

XXXI. évfolyam. 211. szám.

Kedd, szeptember 16.

Ki- és bevándorlás.

Budapest, szeptember 15.

Ama tárgyak közt, melyeket a VI. országos gazdasági kongresszus napirendjére tűztek, fontosságban egyik sem mulja felül a kivándorlás kérdését. Ez nem csupán a nagybirtokra nézve vált életképes, mint sokan gondolják, hanem magára az államra is, mely nem nézheti tovább, mint hagyják el izmos karok a hazát s mint mozdítanak elő idegenben oly fejlődést, mely elég gyakran ellenünk fordul. Amerika versenyé soha sem lett volna oly tulhatalmas, ha az óvilág nem szolgáltatja neki azt a kitűnő emberanyagot, mely földjének kincseit feltárta és iparát soha nem is sejtett virágzásra emelte.

Néhány évvel ezelőtt, midőn szőlőink elpusztultak, a kivándorlás oly méreteket és formákat vett, melyeket a gazdasági szervezet veszedelmes megbetegedésének tüneteiként kellett tekinteni. A házzal, belső-séggel bíró parasztságot, ablakot belalaztak, hogy betérés és végrehajtás ellen védekezzenek, és elvándoroltak, hogy, ha Isten úgy akarja, jobb módban térjenek vissza a régi tűzhelyhez. Mily soknak, vagy mily kevésnek sikerült ez, arról — sajnos — nincs statisztika, de arról igenis van, hogy a baj még mindig elég nagy, és társadalomnak és kormányának kötelessége annak orvoslásával foglalkozni. Széll Kálmán miniszterelnök az országgyűlés múlt ülésszakában ki is jelentette, hogy a kivándorlás kérdésével igen behatóan foglalkozik s rövid idő alatt megfelelő javaslatokat terjeszt a törvényhozás elé. Időközben a mezőgazdasági érdekeltek kongresszusai napirendjére tűztek a kivándorlás kérdését, és a most Pozsonyban ülésező országos kongresszuson a miniszterelnök

külön megbízott, Sélly Sándor miniszteri tanácsos által a nyilvánosság elé bocsájtotta az előkészített törvényjavaslatok alapvonásait.

A törvényhozási akció magától értendő előfeltétele és kiegészítése, hogy a kormány mindent elkövet, ami hatalmában áll, hogy a gazdasági bajokat csökkentse, hogy így a kényszer a kivándorlásra lehetőleg végkép megszűnjék. De minthogy ez egy csapásra máról holnapra nem sikerülhet és mert a kivándorlást nem lehet egész kizárólag a rossz kereseti viszonyokra visszavezetni, a teendő intézkedések egész sorozatát helyezi kilátásba a kormány, hogy az ügynek azt a részét, mely egyelőre megváltoztathatlannak látszik, rendezett utra terelje s gondoskodjék róla, hogy azok, kik a hazát elagyják, ne idegenedjenek el tőle egészen.

A pozsonyi országos kongresszus nagy tetszéssel fogadta a nyilatkozatokat, mert tisztán kivethető belőlük, hogy Széll Kálmán miniszterelnök el van tökévelve ebben a kérdésben is egész munkát végezni. A kivándorlásról szóló törvényjavaslatlalt kapcsolatban a bevándorlás tárgyában is intézkedéseket helyez kilátásba a kormány. A szabadelvűség szelleme diktálta ezeket, és a tervezett megszorítások csak azt az egyet célozzák, hogy ne árasztják el olyan elemek az országot, melyek sem hasznára, sem dicsőre nem szolgálnak. L. L.

Elvesztett tengerszem. A vitás tengerszem ügyében a gráci nemzetközi választott bíróság meghozta az ítéletet. A bíróság Galicia igényeinek javára döntött s így mind a négy vitás parcella, az erdőparcella egy kis, körülbelül 30 holdnyi területe részének kivételével, határrendezés útján Galiciának jut. Ezzel az ítélettel tehát véget ért a hosszas vita, amely a tenger-

szem körül folyt. Bármily sajnosan érint is bennünket az illető terület elvesztése, bele kell nyugodnunk a bírói ítéletbe, mely saját törvényünk, az 1897. évi II. t. cikk értelmében immár végérvényes.

A közigazgatási bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

— szeptember 16.

Torontálvármegye közigazgatási bizottsága tegnap tartotta szeptember havi rendes ülését a vármegyéhez főispáni kistermében, dr. Dellimanics Lajos alispán elnöklésével.

Az ülésen jelen voltak: Vinczehidly Ernő főjegyző, Tóth István kir. tanácsos pénzügyigazgató, dr. Pacséri Károly kir. tanfelügyelő, Faur Kornél az államépítészeti hivatal főnöke, dr. Plechl Szilárd megyei főorvos, Mihalovics Ödön arvaszéki elnök, Faragó János kir. segédtanfelügyelő, dr. Lauka József alügyész, Rónay Ernő, Steinitzer Géza, Jankó Ágost, dr. Mangold Samu bizottsági tagok, Beller István megyei alügyész, Rigó István tb. főjegyző, Bielek Antal, Strosz Béla, Szilágyi Albert m. aljegyzők, Tullies György főispáni titkár.

Dr. Dellimanics Lajos alispán üdvözlö a megjelenteket s az ülést megnyitja.

Tóth István kir. pénzügyigazgató különböző adóügyek előadása után betérjeszti havi jelentését.

E szerint állami egyenesadó címén múlt évi hátralék 3.161.843 kor. 05 fillér, az 1902. évi adótartozásnak és utólagos előirásnak I—III. évfolyamú esedéke 5.901.352 kor. 34 fillér, összes tartozás 9.063.195 kor. 39 fillér. Törlesztés 301.660 kor. 26 fillér. Megállapított tartozás 8.752.535 kor. 13 fillér, befizetés 5.160.065 kor. 73 fillér. Hátralék 3.592.469 kor. 36 fillér, vagyis az összes tartozás 41%-a. Összehasonlítás szerint a f. évi augusztus havi befizetés 45.397 kor. 83 fillérrel kisebb, ellenben a folyó évi január—augusztus havi befizetés átlagosan 48.538 kor. 55 fillérrel nagyobb, mint a múlt év hasonló időszakában elért befizetések voltak. Hadmentességi díjban múlt

A „TORONTÁL“ tárcája.

Muzikaszó közben.

— A „Torontál“ eredeti tárcája. —

No Milán, most tégy csodát! Ittas vagyok, bortól akarok kijózanodni. Beteg vagyok, nótától akarok meggyógyulni. Szívem fáj, lelkemet akarom megrészgíteni. Eszem bomlik, hadd pusztuljon el. Huzzad ugy, amint még sohasem huzzad. Huroddal együtt szakadjon meg életem is.

Hej cigányok! ha a rózsám látjátok,
Szomorúan huzzatok a nótámat,
De addig addig huzzatok a fülebe,
Mig csak könnyet nem láttok a szemébe.

Majd ha az utolsó rög is ráhullott koporsómra és az éj néma csendjében eszébe jutnék valakinek, akkor abban hagyhatjátok a muzsikát, mert talán kicsordul abból a ragyogó két szemből egy könnyesepp, mely hajnalra megáztatja sirhalmomat és akkor ne játszatok, ne huzzatok többé soha senkinek. Akkor nyugodt leszek én is. Akkor pihenő lesz örök álmom. Akkor . . .

Ejh! bort adjatok ide és ne ást. Töltsetek és ne temessétek még el. Igyunk és ne sirassatok. Vigadjunk és ne . . .

Mit is akartam csak mondani? Ha nekem

most az eszembe jutna! Mi vagy hát te ember, hogy két szem elrabolja szivedet és elveszi utána eszedet? És mi vagy te agyvelő, hogy a vér kormányoz téged és nem megfordítva? S végre hol vagy te híres gögös férfiakarat, hogy mikor legnagyobb szükség volna rád, akkor magad is járom alatt nyögsz.

Halljátok mit huz a cigány?

Szabad a madárnak,
Agról-agra szállni,
Csak én nekem van megtiltva,
A rózsámat látni.

Boldog, irigyelt kis madár te! Te oda szállsz, hová akarsz. Ugy-e párodhoz igyekszel mindig? Lám én is ott akarék lenni mellette. De nekem nem lehet, nem szabad. Elüz a világ ő mellőle. Elüz a tilalomfa, melyet mások állítottak kettőnk közé. Elüz ő maga, mert „kő a szive, jég az ajka“. Pedig nélküle nem élet az élet. Kivüle nincs Istenem. Csak ő rá gondolok, csak őt imádom.

Ne szóljatok közbe. Hadd ábrándozzak. Tudom, hogy bolond vagyok. De tehetek-e arról, hogy szívem elvette eszemet?! Tehetek-e arról, hogy nem tudok felejteni! Ilyen ez a nyomorult élet. Amit tanulunk, aminek hasznát vennők, amire szükség volna, azt elfelejtjük. Ami csak szenvedést okoz, ami hiábavaló, amiért mások

kinevetnek, az pedig nem megy ki emlékezetünk-ből soha.

Nincs gondolatom, nem foglalkozhatom semmivel, nem tehetek semmit, hogy ne őt lássam magam előtt, ne ő volna eszemben. Örjítő állapot ez. Kétségbeejtő helyzet, melyből nincs menekvés, nincs kiút.

Adjatok bort, irtó sok bort! Talán a bor meghozza eszemet, kijózanít örütségemből, visszaad önmagamnak. Szóljon a hegedű! Szilaj, vad nótát játszatok! A vonó ne pihenjen, a hur szakadatlanul zengjen, ujjatok göresét kapjon. De ti azért csak játszatok, folyton játszatok! Talán muzsika mellett, nóta közben meggyógyul szívem, visszajön a lelkem.

Pedig egyszer sirni fog utánam. Rini fog, hogy volt idő, mikor észre sem vett engem, hallani sem akart felőlem, került, nem hallgatott meg, nem hitt szavamnak, kinevette szívemet, eldobta magától lelkemet.

Daru megjön, meg a gólya,
Hogyha kivirul a róza,
De nem jön meg az én kedvesem,
Bubánatnak rabja lettem,
Szomorúság az életem.

Látjátok, nem lehet vig nóta mellett lenni. Nem kell sem testemnek, sem lelkemnek. Unalmas, gyűlöletes. A rossz kedvet nem szünteti meg, a jó kedvhez pedig fölösleges. Amarra nyo-

Téli idényre

Utazó bundák. Guba.
Téli kabátok.
Városi bundák.
Lodenkabátok

Átköltözés miatt raktáromon levő női és férfi ruházati cikkeket leszállított árak mellett árusítom.

KOVÁCS · GEDEON

úri-, fiu-, női- és

leányruha terme.

Minden idényre

Raglanok. Felöltők.
Öltönyök. Nadrágok.
Női gallérok.
Női felöltők és kabátok.

évi hátralék és az utólagos előírás esedéke 301.936 kor. 02 fillér, törlesztés 38.244 kor. 59 fillér, megállapított tartozás 263.691 kor. 43 fillér, befizetés 30.317 kor. 78 fillér, hátralék 233.373 kor. 65 fillér, vagyis az egész tartozás 88%-a. Összehasonlítás szerint a f. év augusztus havában a fizetés 243 kor. 31 fillérrel, a f. évi január-augusztus havi befizetés pedig 4762 kor. 06 fillérrel kedvezőbb, mint a múlt év hasonló időszakában elért befizetések voltak. A lefolyt augusztus hónapban két esetben fizetési halasztás és 3 esetben ideiglenes házádomentesség engedélyeztetett.

Dr. Pacséri Károly kir. tanfelügyelő javaslatára a közg. bizottság utasítja a közsegeket a vallás- és közokt. miniszternek a magyar nyelv kötelező tanítására vonatkozó rendeletének pontos végrehajtására és erre a szolgabírák figyelmét is felhívja.

Tudomásul vette a bizottság, hogy Burg Jánost Újpesten községi tanítóvá és Popovics Emmát Melencén községi óvónővé választották.

A kir. tanfelügyelő havi jelentésében előadja, hogy a közoktatási miniszter a Damaszkín-féle ösztöndíjat Mészöly Margit budapesti áll. női pariskolai növendéknek, Szabó József marosvásárhelyi áll. fa és fémipar iskolai tanulóknak, Tóth László temesvári áll. fa- és fémipar iskolai tanulóknak és Arsztin Zsivoin németi gör. k. szerb tanulóknak adományozta. A tanfelügyelő aug. hó 21-én és 22-én részt vett a Délmagyarországi Tanító-egylet választmányi és nagygyűlésén Versecen. Szeptember 6-án Zombolyán megvizsgálta az összes állami és elemi iskolai helyiségeket, szeptember 7-én részt vett a lovrini gazdasági kiállításon, szept. 11-én a nagyszentmiklósi áll. polgári iskolánál megtartott magánvizsgálatokon s az ottani iparosinasiskolai bizottság tanítválasztási ülésén elnökölt. Szeptember 12-én a zombolyai áll. segélyezett községi polg. iskolai bizottság tanító választási ülésén, szept. 13-án meglátogatta a nagyikindai községi elemi iskola két tantermet s ugyanott elnökölt az áll. polgári iskola magánvizsgálatain.

Faragó János Pancsova és környéke népoktatási ügyének vezetésére kirendelt segéd-tanfelügyelő havi jelentésében a következőket adja elő:

A közoktatásiügyi miniszter Gyukics Anna idvori közs. elemi iskolai tanítónő, Zagajcsán György dolovai és Drudarszky Mihály számosi községi elemi iskolai tanítókat jelenlegi minőségükben végleg megerősítette. Weisz József szarcsovai áll. elemi iskolai tanító Fülöpszállásra helyeztetvén át, helyébe Martin Mária okleveles tanítónőt neveztek ki. Berecz Gyula dolovai áll. elemi iskolai tanítónő állásáról lemondott, helyébe Jahn Paula tanítónőt neveztek ki. Gavrilovics Boldizsár idvori közs. tanító végkielégítést nyert, időközben azonban elhunyt. Az állásnak szabályszerű betöltése iránt az intézkedés megtörtént. Maximovics János oppovai közs. tanító 10 havi, Korsós Etelka torontálvásárhelyi közs. tanítónő 1 havi szabadságot nyert. A kellő helyettesítés megtörtént. A beiratkozásokat az egész tankerületben meglehetősen jó eredménnyel eszközölték.

masztól hat, ezt pedig tulszba viszi. A rossz kedv még inkább kéri, a jó kedv meg elfajzik.

Elnézem ezt a sárga folyadékot. Ugy hívják, hogy bor. De sok embernek megártott már! De sok embert tett már tönkre! Előbb az eszt veszi az embernek, aztán lelke züllik el, végre testileg is belepusztul.

Belenéztem valami ragyogó csudába. Ugy hívják, hogy szem. A bornál is veszélyesebb valami. Lelket rabló, testet sorvasztó, észt bontó esuda. Előbb a lelket veszi el, végül pedig eszedet. Mig a borból üveget üveg után kell kiürítened, fogyasztanod, hogy te ne légy te, hogy józanságot veszítsd és ezt nap-nap után elől-ről kell kezdened, míg teljesen hatalmába kerül és áldozata lesz, addig olyan ragyogó két szembe csak egyszer nézel bele s már véged van.

Sőt az éj, messze van még a reggel.
Ne tekint rám gyönyörű két szemmeddel,
Az a két szem, mint a csillag tündöklik,
De a szívem, szegény szívem haldoklik.

Meglátjátok rossz vége lesz még ennek. A sziklát kikezdi a moha, a vasat megmarja a rozsdá. Pedig egészségem nem szikla, szerveztem nincs vasból.

Olyan vagyok, mint a szerelmes kamasz. Folyton ábrándozom és mindig a halálra gondolok. Félek önmagamtól, kinevetem magamat, utálok „én”-emet. Ismerem bajomat, tudom mi az orvossága. Hejh! ha attól a golyótól romba dőlne az egész világ, megszűnnék minden élet a földön, sem bor, sem szem nem árthatna meg többé soha senkinek, nem volna aki szánakoznék fölöttem, nem volna, aki kinevetné ezt a bolond szívet és fejfát sem tehetne fölém senki, mily könnyű, mily jó lenne szétroncsolni ez örül agyvelőt, vagy kitepni árva lelkemet.

Ne bomoljatok fiúk! Igyatok és mulassatok! „Hisz az ember csak egyszer él. Azt sem tudja, hogy mit remél”. Ugyis rövid az éjszaka, mindjárt hajnalodik és még mindig nem józanodtam

Faur Kornél, az államépítészeti hivatal főnöke havi jelentésében előadja, hogy az állami közutakon a már régebben végrehajtott törzskönyvezési munkálatok külső munkálatait revideálták s a belső munkálatok revíziója folyamatban van. A nagyikinda—basahidi, törökkanizsa—kiszombori, csene—billédi, basahid—törökbecsei, törökbecse—karlovi és nagybecskerek—zsabylai tvh. közutakon a folyó évi kavics-szállításokat megéjtették. Az utóbbi három szakaszon oly természetű nagyobb minőségbeli és mennyiségbeli hiányokat találtak, hogy az átvétel pótszállítás vagy levonás mellett sem volt eszközölhető. Az illető vállalkozókat utasították a hiányok sürgős pótlására.

A zombolya—kisörszi és tomasevác—alibunári tvh. közutak f. évi hengerelési munkáit befejezték. Jelenleg a csene—billédi és törökkanizsa—kiszombori tvh. közuton folyik a hengerelés.

Dr. Piechl Szilárd megyei főorvos jelentése szerint a megyei közegészségi viszonyok a lefolyt augusztus hónapban is, mint az előző 3 hónapban, teljesen kielégítőek voltak, a ragályos betegségek száma szorványos és csekély volt. Nevezetesen volt 44 vörhenes, 8 tifusz, 4 difteritisz, 4 kanyaró és 25 hökhurutos beteg. A közönségesen előforduló kórok közül felemlítendő a bélhurtnak egyes esetei és könnyebb csuszok bajok. Az orsz. betegápolási alap terhére a II-ik évnegyedben 4357 kor. 27 fillért fordítottak szegény betegek gyógyítására. Felemlítendő még, hogy újabb nyomozás után ismételen konstatalható, hogy pellagra beteg a megye területén nincs.

Dr. Lauka József kir. alügyész jelentése szerint a vármegye területén levő börtönökben a foglyok száma a következő volt: A zombolyai-ban 1 férfi, 1 nő, a törökkanizsai-ban 8 férfi, 12 nő, a nagyszentmiklósi-ban egy sinec, a billédi-ben 1 férfi, 1 nő, a nagyikindai-ban 54 férfi, 7 nő, a nagybecskerekiben 71 férfi, 8 nő, a törökbecseiben 1 férfi, 1 nő, a módosiban 2 férfi.

Több kisebb jelentőségű ügy elintézése után az ülés véget ért.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/6-tól 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Október 4. Könyvnyomdások szüretelési ünnepélye az Ellmer-féle vendéglőben.

Értekezlet a cselédbiztosítás ügyében.

Törvényhozásunk az 1900. évi XVI. t-cikkkel a m. kir. földmívelésügyi miniszter hatósága alatt egy „Országos gazdasági munkás- és cselédségélypénztár”-t létesített, melynek célja a pénztár rendes és rendkívüli tagjait, a gazdasági cselé-

deket s azok családját a törvényben megjelölt esetekben segélyezni. Ezen törvényt kiegészíti az 1902. évi XIV. t.-c., mely a belépő tagoknak lényeges kedvezményeket ad és a lehető legkisebb díjfizetés mellett a segélypénztárnak új módját is lehetővé teszi. Az említett törvényekkel megalkotott és ugy gazdasági, mint társadalmi szempontból nagyfontosságú intézmény: a gazdasági cselédbiztosítás ügyében a vármegyében megindítandó mozgalom érdekében a mai napon dr. Dellimanics alispán elnöklése alatt tartott értekezleten történt megállapodás szerint a fősolgabírák felhivatnak, hogy a községi és körjegyzőket, községi és körorvosokat, lelkészeket és tanítókat, a hitelszövetkezetek vezetőit alkalmas időben a járás székhelyén tartandó értekezletre meghívják és az 1900. évi XVI., valamint az 1902. évi XIV. t.-cikk, továbbá a végrehajtási rendeletet velük pontosan megismertessék. A községi jegyzők a községbeli értelmiséggel egyetértésben saját közséjükben hívják össze a közönséget: gazdákat, cselédeket, munkásokat egyaránt, ott ismertessék a törvényt és a rendeleteket és buzdítsák a közönséget a belépésre. Ezen értekezletek célja, a munkássegély pénztárt a nép minden rétegében ismertté tenni, hogy az érdekeltek, meggyőződve a pénztár által biztosított előnyökről, minél tömegesebben a tagok sorába lépjenek. És ha az ügy szolgáltatása állók nem érik el azonnal a kívánt eredményt, ne lankadjanak, tekintsek azt, hogy a kezdet nehézségeivel kell küzdeni, hogy a nép esetleg itt-ott kételkedéssel fogadja az új intézményt, a melynek áldásos voltáról meg kell győzni a munkást kitartással, fáradságot nem ismerő buzgalommal. Egységes és állandó akciót kell tehát megindítani, mert csak ez vezethet sikerre.

— A vármegyei tisztviselők vasárnapi munkaszünete. Szalay József, Torontál vármegye törvényhatósági bizottsági tagja és társai a f. év május havában tartott megyei közgyűlésen azt az indítványt terjesztették elő, hogy kéressék fel a belügyminiszter, a kormány és országgyűlés, hogy a vasárnapi munkaszünet a hivatalnokokra is terjesztessék ki. Az indítványt a közgyűlés akkor el is fogadta. Most erre a határozatra értesíti a belügyminiszter Szalay József indítványozót, hogy az 1901. XX. t.-c. 32. §-a alapján kibocsátandó vármegyei ügyviteli szabályzat tervezetében egyebek között az a rendelkezés is előfordul, hogy husvét, pünkösöd és karácsony első napján, továbbá

ki. Vagy én már eszemet soha sem fogom okosan használni?

Nézzetek oda a sarokba. Látjátok azt az alvó embert? Ő már leitta magát és most a boldogok álmát aluszsza. Irigylem őt. Igen. Mióta belenéztem abba a két szembe, azóta irigy is tudok lenni. Egy alvó embert is megirigyelek. Azelőtt pedig nem volt senki, ha még oly hatalmas és gazdag volt légyen is, akit irigyeltem volna.

Éjszaka volt, amikor én születtem,
Halálmadár suhogott el fölöttem.
Éjszaka lesz, amikor én meghalok.
Szegény szívem, sohasem volt hajnalod.

Mint ha csak rám csinálták volna ezt a nótát! No meg a másikat. Tudod már cigány, hogy melyiket értem. Huzzátok el azt is, de most mindjárt. Ti meg fiúk szótlanul hallgassátok végig.

Ha meghalok, tudom, borus lesz az égbolt,
Halálom is olyan lesz, mint életem volt.
Nem bizony nem sirat meg,
Nem sirat meg soha senki,
A temető árkába is könyezetlen,
Siratlanul visznek majd ki.

Már megestt üres a poharam. Én nem értem, hogy lehet ily kis poharakat adni. Az ember alig érinti szájához és már is üres. Persze, hogy gyakorta kell hajtogatni, ha az ember inni óhajt s ki akar józanodni. Két szem vette el eszemet, ha az nem lehet enyém, akkor már csak a bor adhatja vissza némileg józanságom, mert csak borban lehet vigaszom, muzsikában feledés, nótában szórakozás.

Azt hiszitek, hogy én busulok, sirok? Csalódtok fiúk! Mulatok jól érzem magamat. Meglátjátok mindjárt, hogy

„Kicsiny nekem a világ,
Kirugom az oldalát.”

Mit beszélsz te, hogy nem így van a nóta? Hogy a világnak nincs oldala? De mikor nekem így tet-zik, ez tetszik. Ha nincs oldala, hát csinállok. Csinállok már azért is, hogy kirughassam. Ki parancsol

nekem? Ki akar engem visszatartani? Hetykén viselem magam? Tehetem. Nem félek senkitől, semmitől. Bort adjatok! Szóljon a hegedű! Halljam a nótát.

Nagy az én rózsám ereje.

Ne gunyolódjál cigány, mert mindjárt fejedhez vágom valamennyi üveget. No nézzetek oda, a bitangja, hogy eltalálta, mint tudja:

De ha az én szavam hallja,
Sirva borul a nyakamba.

Bizony nem vagyok én senki, semmi, ha az ő hangját hallom, vagy azt a két szemet látom. Foglya, rabja vagyok akkor. Elnémulok. Csendes, nagyon csendes vagyok olyankor. Az a nyomorult kis féreg, az az éji pille, amely itt röpök a megbüvölője és elvesztője körül, a lámpa körül, higyjétek el, mondom nektek, hogy az a kis pille sokkal több, mint én, nagyobb ur, hatalmasabb legény, mint én.

Ha volna valaki, aki engem szeretne, én is olyan érzéketlen volnék vele szemben, mint amilyen most ő? Szív szívre nem hathat? Lélek lelket kerülhet?

Mit gondoltok, ha ugy egyszer, csak nagyon kis időre boldog lehetnék, mi történnék velem? El tudnám viselni? Teljesen elvesznék tőle, vagy ismét az lehetnék, ami voltam azelőtt, mielőtt azt a két szemet láttam, könnyelmű, kedélyes, jó fiú? Sohasem izlett ugy a bor, mint ma. Nem győzőm magam teleszini és eszem mégsem akar megjönni. A hegedű sem szól ugy, mint máskor. Nem ri, érzékellen, száraz fadarab. Nóta sinec uj, a régieket kimustráltam mind már.

Harangoznak. Megijedtem, azt hittem nekem huzzák a lélekharangot. Pedig csak hajnali misére harangoznak be. Üdvözüljenek, kik elmennek oda. Én már csak itt maradok bor és muzsika mellett. Nem kell nekem még az üdvösség sem, ha nem ő adja. Pedig be szeretnék, be tudnék imádkozni, mikor „szived dobogását hallgatom.”!

vasárnap és nemzeti ünnepeken a hivatal szüneteljen e napokon a hivatali sürgős teendők ellátása végett lehetőleg csak egy tisztviselő és a segéd- és kezelőszemélyzet egy-egy tagja rendelkezessék ki.

— A vármegyei állandó választmány ülése.

A vármegyei állandó választmány szeptember hó 24-ikén d. u. fél 4 órakor az alispáni kisteremben ülést tart, melyen a vármegyei házi pénztár 1903-ik évi költségelőirányzatát, valamint az ezzel kapcsolatos törvényhatósági pótdadók kivételét tárgyalja.

— **Nikolics Feodor br. egészsége.** Id. Nikolics Feodor báró v. b. t. tanácsos egészsége annyira javult, hogy háziorvosa, dr. Stumpf Lajos rudnai körorvos kíséretében e napokban fog Gmundenből Rudnára érkezni.

— **Doktorrá avatás.** Dr. Michalovics István, közig. fogalmazó gyakornokot, Michalovics Ödön vármegyei árvaszéki elnök jeles képzettségű fiát, most avatják a kolozsvári egyetemen az államtudományok doktorává.

— **A Kossuth-ünnep.** A nagybecskereki izraelita hitközség folyó hó 19-én délután 5 órakor Kossuth Lajos születésének századik évfordulója alkalmával ünnepélyes istentiszteletet rendez.

— **Apponyi Albertné a versecieknek.** Gróf Apponyi Albertné, akit a verseciek férje látogatása alkalmából lelkes táviratban üdvözöltek, most a következő táviratban köszönte meg a verseciek üdvözlését:

Welfert Károly polgármester urnak.

„Örömmel és hálával vettem szíves táviratukat, nagyon sajnálom, hogy nem jöhettek férjemmel Versecre és biztosan reménylem, hogy más alkalommal szerencsésebb leszek.

Gróf Apponyi Albertné.

— **Bezárt román iskola.** Tusnádi Endre pancsovai szolgabírósi gyakornok szeptember hó 1-én Révaufalvára ment és értesítette a gör. kel. román egyház elöljáróit, miszerint a kultuszminisztérium iskolájukat bezárni rendelte. A megjelentek ezen rendeletet tudomásul nem vették s a jegyzőkönyv aláírását megtagadták s egyben kijelenték, hogy a beiratásokat tovább folytatják. Erre szeptember hó 10-én kiszállt dr. Gyertyánffy Jenő főszolgabíró és karhatalommal lepecsételte az iskola ajtajait.

— **A katolikus tanítók kongresszusa.** Élénk érdeklődés mellett tartották meg a katolikus tanítók országos kongresszusukat a fővárosban. A Rómába tervezett zárandoklat azonban elmaradt s azt szeptember 16-ikáról október 21-ikére halasztották. A kongresszus vasárnap előértekezletet tartott, Steinberger Ferenc nagyváradai apátkanonok

elnökle alatt. E m e b e r Károly előterjeszti az angol hölgyek budapesti polgári iskolai tanítónőképzőjénél a felsőbb egyházi hatóság által approbált és már életbeléptetett szervezetet, melyet hozzászólás végett kiadnak a kalocsai és szatmári rokonintézeteknek. Dreisziger Ferenc a gazdasági ismétlő-iskolák tantervjavaslatát terjeszti elő. A tanács megbízta az előadót, hogy munkáját nagyobb szabásaiban vázolja a kongresszus előtt, melyet a Szent-István-Társulat nagytermében délelőtt 10 órakor nyitott meg Steinberger Ferenc apátkanonok emelkedett szellemű beszéddel. Bemutatásra került Rampolla bibornok leirata, amely válasz a katolikus tanítók leiratára, amelyet a pápához intéztek. Tartalma ez: A szentatyja örömmel fogadta a ragaszkodás és hódolat érzelmeit, melyeket a katolikus tanítók budapesti díszgyűlése kifejezett s bő sikerereket kívánva a kongresszusnak, apostoli áldását adja reá. Ezután Dreisziger Ferenc kalocsai tanítónőképzői intézeti tanár a gazdasági ismétlő iskolák tantervjavaslatát terjesztette elő, melyet egyhangúlag elfogadtak. Számborozászy Rezső elnöki titkár jelentést tett a katolikus tanítók országos bizottságának múlt évi működéséről.

— **Megjutalmazott tanítók.** Schorsch József károlyi és Marx Tamás szenthuberti tanítók a magyar nyelv oktatása körül oly szép eredményt tudtak felmutatni, hogy a tanfelügyelőség indítványára egyenként 60 kor. jutalomban részesültek.

— **Életmentés.** Danics Szvetozár 12 éves szerb gyerek ma reggel vígan játszadozott a Rosenfeld féle uszodával szemben levő parton. Különös kedvét lelte abban, hogy a vízben levő békákat hajigálja s különös öröme volt, valahányszor egyet eltalálhatott. A vadászatnak azonban könnyen gyászos kimenetele lehetett volna, mert a fiú dobálás közben elcsuszott s a vízbe esett. A baj annál nagyobb volt, mivel a Bégának az a része roppant mély. Kindlein Ádám helybeli lakos látta a veszélyt, melyben a kis fiú forog, ruhástól együtt a vízbe vetette magát s sikerült is neki a fiút szárazra vinni. A vigyázatlan gyermeknek ijedségén kívül semmi baja nincs.

— **Milyen lesz a tél?** Erre a kérdésre felel a Meteor, az ismert szegedi időjós. És pedig azt mondja, hogy kemény tél fenyeget bennünket. Hivatkozik a néphitre, amely azt tartja, hogy ha az ökörfarkkóró végig virágos, ugyancsak farkasordító hideg lesz a tél. Az idén pedig virágos az ökörfarkkóró. Erősebb telet bizonyít az is. — mondja a szegedi jós, — hogy ez az év átmeneti év a napfoltok minimumából a maximumba, az átlagos számítás már a múlt évit mutatta ilyennek, de a mostani év még sokkal csekélyebb számu foltokat mutat a napon, tehát itt az átlagos számítás és a tények közt eltérés mutatkozik, egy évet nem igen szokott ez meghaladni, így átmeneti évvé a jelenlegit vehetjük és több egymással összefüggő okokból következtethetünk a keményebb télre s ezt megelőzőleg hosszabb őszre.

— **Hütlén cseléd.** Illés Vincze, főállatorvos és neje a napokban utarakeltek s meghagyták szobaleányuknak, Budor Etelkának, ügyeljen a házra addig, míg ők visszatérnek. Budor Etel azonban úgy hálálta meg urnője bizalmát, hogy az éléskamrából mindenfélét, ami csak található volt ellopkodott, melyből aztán lakomat csinált. E lakomákra Lufi Teréz és Lufi Róza is hivatalosak voltak. Később azonban már nem elégedtek meg az ingyen vacsorákkal, hanem a padláson talált fehérműekre is kiterjedt a triumvirátus figyelme s azokat is elemelték. Az urnő hazajött s látta a felfordulást, mit a három leány elkövetett, elment a rendőrségre és feljelentette őket. A rendőrség a három leány ellen megindította az eljárást.

— **Pénzhamisítók a delvidéken.** Említettük, hogy a verseci rendőrség egy pénzhamisító banda kinyomozásán fáradozik. A dolog úgy derült ki, hogy Dimitru György bukaresti rendőrtisztviselőt egyik verseci barátja, Zveics J. levélben értesítette, hogy Versecen két ember hamis szerb 20 dinárosok gyártásával foglalkozik. Dimitru értesítette az esetről a belgrádi nemzeti bankot, mely a maga részéről a vizsgálattal Denics László és Petrovics Sándor belgrádi rendőrügynököt bízta meg. A társaság f. hó 11-én Versecre utazott, hol a rendőrügynök hentesnek adva ki magát, tárgyalásokba bocsátkozott a két gyanús alakkal, kiknek a látszat kedvéért 50 drb. 20 frankost adott át. Két napi nyomozás után azonban kiderült, hogy a vélt pénzhamisítók közönséges csalók, a mennyiben pénz nem hamisítottak, hanem rossz rajzokkal csaptak be a hiszékeny parasztokat. A rendőrség egyelőre előzetes letartóztatásba helyezte őket.

— **Önként jelentkező gyilkos.** Milutinov Pera 21 éves starcsovai szolga csütörtökön revolverrel egyik legénytársát szíven lötte és még aznap este jelentkezett a pancsovai rendőrkapitányságnál, ahol letartóztatták és átadták a csendőrségnek.

Színház és Irodalom.

* **Az idei színi évad.** Deák Péter színgazgató nagyban készül az idei színi évadra. Kitünő társulattal és válogatott repertoírral jön Nagybecskerekre s így városunk színházlátogató közönsége méltó érdeklődéssel várhatja. Mint értesülünk, az idei színi évadnak egyik érdekessége lesz két helyi szerzőnek a darabja, mely október végén kerül színre. Deák Péter társulata október 2-án kezdi meg előadásait.

* **A „Zenélő Magyarország”** zongora és hegedű zeneműfolyóirat ép most megjelent 223. számu füzetében teljesen Kossuth nagy szellemének hódol és tartalmazza a legjobb nevű magyar zeneszerzők ez ünnepre szerzett zeneüjdonságait: I. Bertha Imre Ivánfi J. „A százéves Kossuth” című dalát. II. Pap Zoltán „Kossuth himnuszát”. III. Lányi Ernő „Magyar gyászindulóját”. IV. „A kolduló honvéd” magyar dalt a szabadságharc idejéből. Havonta kétszer és mindenkor ily gazdag, változatos aktuális üjdonságokat közlő zenemű-folyóirat előfizetési ára negyedévben 6 füzetre (66 zeneoldala) 3 korona. Ezen füzet ára 60 fillér. Előfizethető a most folyó IX. évfolyam III. évfolyadára, valamint az előzőkre is a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalában Budapesten, VIII. József-körút 22/24., hol egyuttal minden nyomtatásban megjelent zenemű a legjutányosabban megrendelhető.

TÁVIRATOK.

A nagy hadgyakorlatok.

Budapest, szept. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Sasvárról táviratozzák: A király a német trónörökösrel, Rainer főherceggel és a kísérettel reggel 6-kor vonaton Szenic felé mentek. Utközben Királymajor és Szenic között nyílt pályán leszálltak a vonatról s ott a hajnalban kiszállított lovakra ültek és a hadgyakorlatok színhelyére lovagoltak.

Korn Arthur sajtópöre.

Szeged, szept. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Korn Arthur, a hírhedt nagykikindai pángermán agitátor ma állott a szegedi esküdtszék előtt, hogy megfeleljen egy izgató költeményéért. A költemény címe „Izgatás” s ebben fölháborodásának ad kifejezést, hogy gyermekétől, a sváb gyerektől olyat kívánnak, mit sohasem hallott. Izgatok, — ugymond — mert elszakítani akarnak őseinktől. Kimondom bátran az ügyészség szemébe, hogy izgatok, mert kinek erejében német vér folyik és nem német érzelmű, az nyomorult Ha száz évre is ítélnék el, magyar nem leszek soha.

Az esküdtszéki tárgyalás ma reggel 9 órakor kezdődött. Korn Arthur kihallgatása alkalmával kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek.

Ehrling nagyteremiai pángermán ügyvéd, Korn védője a terhelő tanuk mellőzését kéri. Nagy hangon kijelenti, hogy ő Kornnal hasonló érzelmű magyar állampolgár s tiltakozik az ellen, hogy őket azért vádolják, mert német érzelmeiknek kifejezést adnak. Kéri a mentőtanuk kihallgatását.

A törvényszék a tanuk kihallgatását teljesen mellőzi, itéljen az esküdtszék a költemény tartalma alapján. Ezzel a bizonyítást befejezték s következnek a vád és védbeszéd. Ítéletre késő délután kerül sor.

A tengerszem ügye.

Budapest, szept. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) A felhivatalos Bud. Tud. jelenti, hogy a vitás tengerszem ügyében a bírói szavazatok egyenlők voltak s az elnök döntött szavazatával Galicia javára a természetes határokat tekintve. Az ítélet megokolását a legközelebb nyilvánosságra hozzák.

Éles töltés a hadgyakorlaton.

Budapest, szeptember 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) A 4-ik hadtest és a székesfejérvári katonai hadosztály hadgyakorlatain egy szá-

Ugy van, ugy . . .

Azt hitted, hogy te esaltál meg, megesaltad te magadat, En legalább megsíratlak, nekéd sírnod sem szabad.

Várjatok még fiuk! Igyunk még egy bucsu poharat, hadd jászszák el még egyszer az ő nótáját, aztán nem bánom, menjünk tovább, menjünk haza. Megálljatok! Eszembe jutott valami. Az ember élete bizonytalan. Hátha nem jövünk többet össze! Hátha megkönyörülnek rajtam és bánatimon az égiek és kirugatják általam alólam a földet. Testamentumot akarok csinálni. Gyertek ide. Hallgassatok, legyetek tanuk és utolsó óhajom végrehajtói. Csend legyen cigány, te is ide hallgass.

Mulatni szerettem egész életemben. Mulatozás közben szálljon föl az égbe vagy le a pokolba porhüvelyemet elhagyott lelkem. Mig az a világűrben száll, ti addig mulassatok. Temetésem napján nagy mulatság legyen. Majd elrendezem előre az egészet. A meghívókat is magam fogom széjjel küldeni. Nektek csak az lesz kötelességetek, hogy megtartsátok és megtartassátok az esélyt. Egy haldokló utolsó kívánságát teljesíteni szokták. Azt hiszem, az enyémet is megteszitek.

Meghivok minden asszonyt, lányt, kivél valaha mulattam, ki megtört maga mellett, kihez el-eljártam életemben. Nem szabad a meghívótok közül hiányozni senkinek. Nem szabad betegnek lennie senkinek. Kilencor pontban megkezditek a táncot. Meg akarom ismerni holtom után az ismerősöket. Mert én is ott leszek. S aki mulatni fog, az igaz volt hozzám életemben is, az csakugyan kedvelt. Aki pedig nem fog mulatni akkor este, az képnutató mind. Mert én nem voltam senkinek senkije, ki busuljon hát halálom fölött?

Mikor aztán tánc közben vacsorához ültek, akkor pedig Milán el fogod játszani valakinek, hogy „kő a szíved, jég az ajkad”. Ott majd meg-sugom, hogy kinek. A vonódat megfogom és úgy vezetlek hozzá.

Ugy-e megteszitek ezt fiuk? — És most aludjunk egyet, isten áldjon!

Semsey Gyula.

kaszvetőt valamelyik katona éles töltéssel megölt. A szakaszvezetőnek a golyó nyakába furódott, úgy hogy haldokolva vitték a kórházba. Az ügyben szigorú vizsgálatot indítottak.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1902. szeptember 16.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilos	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki uj	76	0.—	0.—	80	7.20
Pestvidéki uj	76	0.—	0.—	80	7.10
Bánsági uj	76	6.85	7.05	80	7.10
Bácskai uj	76	6.90	7.15	80	7.30
				0.—	0.—

Rozs	uj	elsőrendű	kilos	50 kilogr. ára	
				kor-tól	kor-ig
		elsőrendű	70—75	6.10	6.25
		másodrendű	—	5.90	6.—
Árpa	.	takarmány	60—62	5.25	5.40
		égetni való	62—64	5.15	5.25
Zab	.	sörfőzésre való	64—66	0.—	0.—
		—	39—41	5.55	5.75
Tengeri ó	.	bánsági	—	0.—	0.—
		másnemű	—	0.50	0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, szept. 16. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén az árak kivétel nélküli emelkedtek. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza áprilisra	6.86—6.87
„ októberre	7.11—7.12
Rozs októberre	6.08—6.09
„ áprilisra	6.23—6.24
Tengeri szeptemberre	5.46—5.47
„ májusra (1903.)	5.58—5.60
Zab (októberre)	5.90—5.92
Zab (áprilisra)	—

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős: Somfai János.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1902. május hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

Zsomolyáról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
 Mósosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 38 p.
 Pancsováról: délelőtt 7 óra 30 p.; délután 5 óra 55 p.
 Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
 Verseczről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
 Alibunárról: este 7 óra 23 p.
 Zsomolyáról: (keskenyvágányu vonalon) reggel 8 óra 23 p. este 6 óra 55 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:
 Mósosra: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
 Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
 Temesvárra: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
 Verseczre: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
 Alibunárra: reggel 3 óra 25 p.
 Mósosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 30 p.
 Zsomolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p. délután 5 óra 10 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
 Nagyikindára: reggel 6 óra 7 p.

HIRDETÉSEK.

23226/III. sz. 1902.

Magyar kir. államvasutak. Üzletvezetőség Miskolc.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak Kassa állomásán a vendéglői üzletre 1903. évi január hó 1-től számított 3 évi időtartamra ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

A vendéglőt bérbe venni óhajtok felhívom, hogy szabályszerűen bélyegzett, valamint kellő bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat folyó évi szeptember hó 26-án déli 12 óráig a magyar államvasutak miskolci üzletvezetőség titkári hivatalához e cím alatt: „Ajánlat a kassai pályavendéglői bérletére 23226/902. számhoz” lepecsételt borítékban térítvény mellett nyújtsák be. Az ajánlaton a névalírás két tanuval előttemezendő.

Az ajánlattevő köteles a miskolci üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál f. évi szeptember hó 25-én déli 12 óráig bantpénzképen 1000, azaz egyezer koronát készpénzben, vagy állami letétekre

alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni, mivel különben az ajánlat figyelembe vételét nem fog. Takarékpénztári betétkönyvek nem fogadtnak el.

Az ajánlattevőket ezuttal is figyelmeztetjük, hogy az étel és ital árjegyzéket a változott viszonyokhoz mérten újból fogjuk megállapítani.

A vendéglői bérletére vonatkozó feltételek a miskolci üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (II. emelet 25. ajtószám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

A magyar államvasutak miskolci üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlati bérösszegre, szabadon választhasson.

Miskolc, 1902. évi augusztus hó 26-án.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

36339/1902. szám.

M. kir. államvasutak.

Legolcsóbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest—Dombóvár—Fiumén át a Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási-Társaság Fiume és Velence, illetőleg Ancona közt közlekedő gőzhajójának igénybevételével.

Hajójáratok menetrendje.

1902. március hó 15-től visszavonásig.

1. Indulás Fiuméből Velencébe. Minden esütörtökön reggel 7 órakor. Minden kedden és szombaton este 8 órakor.*

2. Indulás Fiuméből Anconába. Minden szerdán reggel 8 órakor. Minden hétfőn és pénteken este 8 órakor.*

3. Indulás Velencéből Fiuméba. Minden pénteken reggel 7 órakor. Minden hétfőn és szerdán este 7 óra 30 perckor.

4. Indulás Anconából Fiuméba. Minden esütörtökön reggel 7 órakor. Minden kedden és szombaton este 8 óra 30 perckor.

Menettartam 10 óra.

Menetdíjak

a hajó-átelési illetékekkel együtt:

Honnan	Hová	Pénz-érték	Gyorsvonat			Személyvonat III. osztály
			I.	II.	III.	
Budapest	Velence vagy Ancona	kor.	34.00	26.00	14.00	
"	Cannes	franc	116.15	83.60		
"	Firenze	"	73.50	53.90	30.40	
"	Genova	"	89.25	64.90	36.85	
"	Lyon	"	128.25	91.50		
"	Marseille	"	137.75	98.20		
"	Milano	"	69.95	51.40	28.95	
"	Menton	"	110.00	79.45		
"	Grasse	"	118.30	85.05		
"	Napoli	"	100.55	72.85	41.50	
"	Nizza	"	112.70	81.25		
"	Róma	"	73.75	54.05	30.50	
"	Torino	"	89.10	64.80	30.80	
Bécs	Velence vagy Ancona	kor.	47.10	34.80	18.20	
Berlin	"	márka	95.60	68.40	38.50	
Breslau	"	"	71.20	51.70	28.90	
Hamburg	"	"	122.20	88.10	52.30	

A gőzhajókon egy ágyért két korona után-fizetendő.

A hajó-átelési díj magában Fiuméből—Velencébe vagy Anconába:

Diszterem hálólhelyllyel együtt 16 kor.
 I. osztály 12 "
 III. (fedélzet) 6 "

A gőzhajóknak a Budapest—Fiume közt forgalomban lévő gyorsvonatokkal, valamint Velencében és Anconában a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milanó stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásban van. Fiumében a vonatok a gőzhajók kikötőhelyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponkint indulnak gőzhajók, ezek közül hetenkint 4 gyorsjárat és pedig Zarába, Metkovicba, Raguzába és Cattaróba, melyek menetrendje az „Útmutató”-ban foglaltatik.

Menetjegyeket és csoportosítható körutazási jegyeket a fent megnevezett állomások, ugyszintén a magyar kir. államvasutak városi menetjegyirodái Budapestén és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodái Budapestén és Bécsben adnak ki, ahol a kívánt felvilágosítások is megadatnak.

Budapest, 1902. március havában.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

* Május hó 1-től kezdve a csatlakozó 1002. számú gyorsvonat Budapestről este 8 órakor érkezik, miért is a hajó Fiuméből csak este 8 óra 30 perckor indul.

6068. tkv. szám. 1902.

767—1.1

Árverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Heumann Mór törökbecsei lakos végrehajtónak Milankov Atya kumáni lakos végrehajtást szenvedő elleni 345 kor. s jár. iránti végrehajtási ügyében, nemkülönben a néptakarékpenztár részvénytársaság 200 kor. s jár., Heumann Mór 50 kor. s jár., Erdélyánov Misa kumáni lakos 326 kor. 70 fillér s jár. iránti követeléseik behajtása végett is a területén levő Kumán község határában fekvő kumáni 945. sz. tjkvben A + 1 sor 1214. hr. szám alatt foglalt 1 hold 650 □-öl szőlő és az azon időközben épült házból végrehajtást szenvedett illető fele rész jutalék 594 korona kikiállási árban 1902. évi október hó 16-ik napján délelőtt 9 órakor Kumán község-házában árverés alá fog bocsájtani és a kikiállási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiállási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképessé nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bantpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 2 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap alatt, mindig az árverés napjától számított 5% kamattal együtt a törökbecsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bantpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbíróság tkvi irattárában és Kumán község előjáróságánál megtekinthetők.

Kelt Törökbecsén, a kir. járásbíróság, mint tkvi hatóságnál, 1902. évi augusztus hó 2-án.

Szabó, kir. aljárásbíró.

23.227/III. sz. 1902.

M. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Miskolc.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak Ruttká állomásán a vendéglői üzletre 1902. december hó 15-től számított 3 évi időtartamra ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

A vendéglőt bérbe venni óhajtok felhívom, hogy szabályszerűen bélyegzett, valamint kellő bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat folyó évi szeptember hó 25-én déli 12 óráig a magyar államvasutak miskolci üzletvezetőség titkári hivatalához e cím alatt: „Ajánlat a ruttkai pályavendéglői bérletére 23.227/902. számhoz” lepecsételt borítékban térítvény mellett nyújtsák be. Az ajánlaton az aláírás két tanuval előttemezendő.

Az ajánlattevő köteles a miskolci üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál f. évi szeptember hó 24-én déli 12 óráig bantpénzképen 1000, azaz egyezer koronát készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni, mivel különben az ajánlat figyelembe vételét nem fog. Takarékpénztári betétkönyvek nem fogadtnak el.

Az ajánlattevőket ezuttal figyelmeztetjük, hogy az étel és ital árjegyzéket a változott viszonyokhoz mérten újból fogjuk megállapítani.

A vendéglői bérletére vonatkozó feltételek a miskolci üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (II. emelet 25. ajtószám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

A magyar államvasutak miskolci üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlati bérösszegre, szabadon választhasson.

Miskolc, 1902. évi augusztus hó 26-án.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

999. kbg. sz.

H

A kir. m. kir. 1902. sz. Beresztó céljaira Öregfaluban elfogajtatási e 2-án d. e. ben, Melévi október lence közs tartatni

Felhiva hogy fentí inkább meg ság a kisj akkor is érc felek közü A kisj az illető ké lére kitétté Kelt T bizottságna tartott rend

6067. tkv. sz.

Árve

A tör telekkönyv Heumann végrehajtás 10 fill. s a területé fekvő tar sor. 416— foglalt ház kor. kikiá 13-ik nap községhá és a kiki

Venni álltási ár 1881: LX. mal szám hó 1-én k rendelet 8 nek nyilván kezéhez le előlegesen tott elism

Vevő részletben erőre eme 30 napal tandó 5% becsei ki nál szabá lefizetni és illetéket v A bant beszámíttat Az ár

Nemzeti lobogók

cimerrel vagy anélkül, ruddal, 6 koronától felfelé, kaphatók

BENCZE ANTAL és FIA

butorgyáros cégnél
Nagybecskerekén.

88-40.9

999. kgy. szám. 4479/1902.

768-1.1

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszterium folyó évi 53334/IV. 1902. sz. a. kelt rendeletével az Ó-Béga-Beregszó csatorna töltésemelési munkálatai céljaira Öregfalu és Melence község határában elfoglalt földterületekre nézve a kisajátítási eljárást elrendelvé, a tárgyalás Öregfalu községre nézve f. évi október hó 2-án d. e. 9 órakor Öregfalu községében, Melence községre nézve pedig f. évi október hó 4-én d. u. 2 órakor Melence községben a község-házánál fog megtartatni

Felhívtnak tehát az érdekelt felek, hogy fenti időre kitűzött tárgyaláson annál inkább megjelenjenek, minthogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekelt felek közül senki sem jelenik meg.

A kisajátítási tervrajzok és összeírások az illető község-házaknál 15 napi közszemlére kitétettek.

Kelt Torontálvármegye közigazgatási bizottságának, 1902. évi augusztus hó 16-án tartott rendes havi üléséből.

Főispán beteg:
Dr. Dellimanics,
alispán.

6067. tlkv. sz. 1902.

766-1.1

Árverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhíré teszi, hogy Heumann Mór törökbecsei lakos végrehajtatónak Tornyanzski Nova tarrasi lakos végrehajtást szenvedő elleni 424 kor. 10 fill. s jár. iránti végrehajtási ügyében, a területén levő Tarras község határában fekvő tarrasi 609. sz. tjkvben A. I. 1. sor. 416-417/a hr. 252. ö. i. sz. a. foglalt ház és 400 -öl beltelek 1394 kor. kikiáltási árban 1902. évi október hó 13-ik napján d. e. 9 órakor Tarras község-házában árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881 : LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. sz. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 2 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap alatt, mindig az árverés napjától számítandó 5% kamattal együttesen a törökbecsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíthatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a

hivatalos órák alatt a kir. járásbíró, t. k. irattárában és Tarras község előljárásnál megtekinthetők.

Kelt Törökbecsén, a kir. járásbíró, mint t. k. hatóságnál, 1902. évi aug. hó 2-án.

Szabó,
kir. aljbíró.

127716/902. sz.

Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

Az alulírott igazgatóság a magy. kir. államvasutak részére 1903. évi január hó 1-étől 1903. évi december hó végeig lenolaj kenceből felmerülő szükségletének szállítását, mely egy évre mintegy 3000 métermázsával van előirányozva, biztosítani kívánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szállításra vonatkozó részletes módozatok valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamrájánál megtekinthetők és a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag és leltárbeszerzési (A III.) szakosztályánál (Budapest, VI. Andrásy-ut 73. sz. II. emelet, 7. ajtó sz.) ingyen kaphatók.

A szabályszerűen kiállított, ivenkint egy koronás magy. kir. okmánybéllyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb f. évi október hó 7-iki déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályában átadandók, illetőleg posta útján oda küldendők és a boríték ezen külcimmal látandó el: Ajánlat lenolaj kenőccé szállítására 127716/902. számhoz.

Bánatpénzül az ajánlt kence egy évi értékének 5%-a készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb 1902. évi október hó 6-ika déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál letendő.

Bánatpénz nélküli vagy később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és a részletes módozatok betartása mellett állítatnak ki, nem vétetnek figyelembe.

Budapest, 1902. szeptember hóban.

(3.2)

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Nagybecskerek rend. tan. város polgármesterétől.

15112. szám ki. 1902.

764-3.3

Szóló-eladás!

Nagybecskerek város tulajdonát képező 9 hold területű szőlőtelep, esetleg a telek között még üresen álló 3 holdnyi szántófölddel együtt, azonnal kedvező feltételek alatt eladó, még pedig egészben vagy esetleg kisebb részletekben is.

Felhívtnak mindazok, kik venni szándékoznak, miként zárt ajánlataikat saját önmaguk által meghatározott feltételek mellett egyenesen a városi polgármesternél 1902. évi október hó 1-ig benyújtják.

Szóbeli ajánlat is tehető ugyancsak a polgármesternél, mely felett jegyzőkönyv fog felvétetni.

A birtok és használatba vétel már folyó évi október hó 15-től kezdődik.

Nagybecskerek, 1902. évi szeptember hó 12-én.

Dr. Grandjean József,
polgármester.

140364/902. sz.

Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1903. évi január 1-től december hó 31-ig összegyűlő és feleslegként rendelkezésre álló mintegy 1700 drb. üres len- és kence-olajos és mintegy 430 drb. terpentín-olajos hordót eladni óhajtván, erre ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Budapest, 1902. évi szeptember hóban.

(3.2)

Az igazgatóság.

Kiadó lakás.

Az Uri- és Kórház-utca sarkán egy

külön álló ház

teljesen ujonnan átalakítva, nagy lakással, konyha, folyosó stb. elkülönített kerttel november 1-ére kiadó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

648-x.27

Legfinomabb

csemege

szőlő

kilója 40 fillér

kapható dr. Brájjer Lajosnál Uri-utca 3.

708-x.18

4567/1902. kig. sz.

763-2.1

Hirdetmény.

Alólírott község előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező vadászati jog folyó évi szeptember hó 30-án délelőtt 9 órakor Alibunár községházánál tartandó nyilvános árverésen 1903. évi január hó 1-én kezdődő hat egymásután következő évre bérebe fog adni.

Az árverési feltételek a község jegyzői hivatalában megtekinthetők.

Alibunár, 1902. évi szept. hó 14-én.

Mohaupt Gyula, Jozsimovics József,
jegyző. bíró.

140.362/38.001. F/IV. sz.

M. kir. államvasutak.

HIRDETMEY.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha- és fehérneműek, botok, napernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénzfizetés mellett el fognak adni:

Kolozsvár állomáson 1902. évi szeptember hó 19-én délután 2 órakor.

Miskolc állomáson 1902. évi szeptember hó 25-én délután 2 órakor.

Budapest ny. pályaudvar állomáson 1902. évi szeptember hó 29-én délelőtt 9 órakor.

Budapest, 1902. szeptember havában.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

Férfi- és gyermekruharaktár.

Legszebb és legjobb minőségű ujjonnan érkezett **őszi női gallérok, asszonyoknak és leányoknak való paletot-k és jaquet-k** kaphatók rendkívül olcsó áron

Felsenstein Ferencznél!

765-x.2

Nagybecskereken.

Női konfekció.

Eladó

egy teljesen jókarban levő, majdnem új

YOST-írógép.

Tudakozódni lehet e lap kiadóhivatalában. 739-64

Törökbecsei főszolgabíró.

8710/L. sz. 1902.

762-3.1

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folyán üresedésbe jött melencei községi orvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek; felhívom folyamodókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket folyó évi szeptember hó 30-ig hozzámmal benyújtsák, mert a később érkező folyamodványok tekintetbe vétetni nem fognak.

Javadalmazás:

Évi fizetés 1200 korona;

lakbér általán 300 korona;

látogatási díj nappal 60 fillér;

látogatási díj éjjel 2 kor;

könnyű testi sértést igazoló bizonylatért 4 korona;

súlyos testi sértést igazoló bizonylatért 6 korona;

súlyos testi büntetést igazoló bizonylatért 0 korona;

minden általa egyéb tárgyban kiállított egészségi bizonylatért 4 korona díj jár;

veszélyes járvány fellépte alkalmával a járványidő tartama alatt 10 kor. napi-díj jár.

Törökbecsén, 1902. évi szeptember hó 9-én.

Horvát Zoltán,

főszolgabíró.

A felső-torontáli ármentesítő és belvizzabályozó-társulat igazgatójától.

8263. szám
ig. 1902.

Közgyűlési meghívó.

A társulati elnök ur Ö Múltósága folyó évi szeptember hó 27-ik napján délelőtt 1/2 12 órára Nagyikindán, a városháza nagytermébe közgyűlést tűzött ki, melyre van szerencsém ezennel tisztelettel meghívni.

Az alapszabályok 7. §-ának*) rendelkezése szerint van szerencsém a községi előjáróságokat megkeresni, hogy erről a községbeli érdekelteket a szokott módon azon megjegyzéssel sziveskedjenek értesíteni, hogy amennyiben azok az alapszabályoknak hivatkozott 7. §-a értelmében önként nem csoportosulnának, a megtartandó közgyűlésen az illető községi előjáróság által fognak képviseltetni; megjegyzem, hogy önálló szavazatra csakis az van jogosítva, akinek kétszeres kivétel szerinti közrejárulása legalább 200 koronát tesz ki.

A községbeli érdekeltség esetleges csoportosulásáról a választott megbízott, vagy megbízottak neveiről, valamint arról, hogy a községbeli érdekeltséget a községi előjáróság fogja-e a társulati alapszabályok 7. §-sa értelmében képviselni, a szavazati lajstromok összeállítása céljából a közgyűlést megelőzőleg legalább 5 nappal értesítést kérek.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. Jelentés az 1896-1901. évi fentartási költségek liquidálásáról.
2. Szakaszmezők javadalmazására vonatkozólag javaslat.
3. Kataszteri nyilvántartói állás beszüntetése.
4. Elnöki irattárkezelői állás beszüntetése.
5. Választmányi javaslat az új adóvisztaírításnak a fensik javára leendő elszámolása iránt.
6. 1903. évi költségelőirányzat.
7. Számvevői javadalmazásra vonatkozó javaslat.
8. Eckhard Oszkár helyébe új választmányi tag választása.
9. Partbiztosítási munkálatokhoz 1902. évre engedélyezett államsegély.
10. Bárány Gerliczy Ferencz árt. birtokossal kötött egység bemutatása.
11. Tiszasztmiklósi uradalom terület-visszabocsátás iránti kérelme.
12. Légnymosós vízmérezék felállítás.
13. Ujszegedi gátbiztosi lak mellékhelyiségeinek tervei.
14. Egresi gátbiztosi lakhoz tartozó telek megvételének ügye.
15. Régi egresi lak eladása.
16. Iktics Sándor kat. nyilvántartó felebezése a 97/902. számú választmányi határozat ellen.
17. Ó-szentiván-térvári lecsapoló-társulat bekebelezésének ügyében jelentés.
18. Pillich Kálmán vonalfőnök utiátalányának ügye.
19. Sztaiy Tanaszia és társai vontatók megfult lovaikért kártérítés adása.
20. Vásárhelyi Pál szobrára megszavazott adományról jelentés.
21. Ferencszállási telepesek kérelme öntözőtelep létesítése tárgyában.

Nagyikindán, 1902. évi szeptember hó 10-én.

JANKÓ ÁGOSTON s. k.
igazgató.

*) Az alapszabályok 7. §-a következőképpen szól: A társulati tagok törvényes jogait a közgyűléseken érdekeltségük arányában személyesen vagy a közgyűlés megnyitására bejelentett megbízottjaik által gyakorolják. A közgyűlésen a társulati tagok a kétszeres társulati kivétel szerint számított közrejárulási összegnek minden 200 koronája után egy szavazattal bírnak; önálló szavazatra azonban csakis az van jogosítva, akinek kétszeres kivétel szerinti közrejárulása legalább kétszáz koronát tesz. A szavazati számításoknál a kétszeres kivétel szerinti tagoknak joguk van csoportosulni és közös megbízottjuk által összes érdekeltségük arányában szavazataikat gyakorolni, ha megbízottjaikat a közgyűlés napja előtt legalább 3 nappal az igazgatóság felé bejelentik, jogukban áll nemcsak egy közgyűlésre, hanem állandó megbízottat is választani, kinek megbízatása addig érvényes, amíg meghatalmazása vissza nem vonatik. Az ilyen állandó képviselő az igazgatónak a meghatalmazás beiktatása mellett szintén bejelentendő. Azon kisebb érdekeltek beiktatása mellett szintén bejelentendő. A község előjáróságának az illető területek fekszenek. A község előjáróságának ez esetben még akkor is van szavazata, ha az illető község határábeli kisebb érdekeltek összes kétszeres kivételével sem tenne ki kétszáz koronát.

(761-1.1)

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.